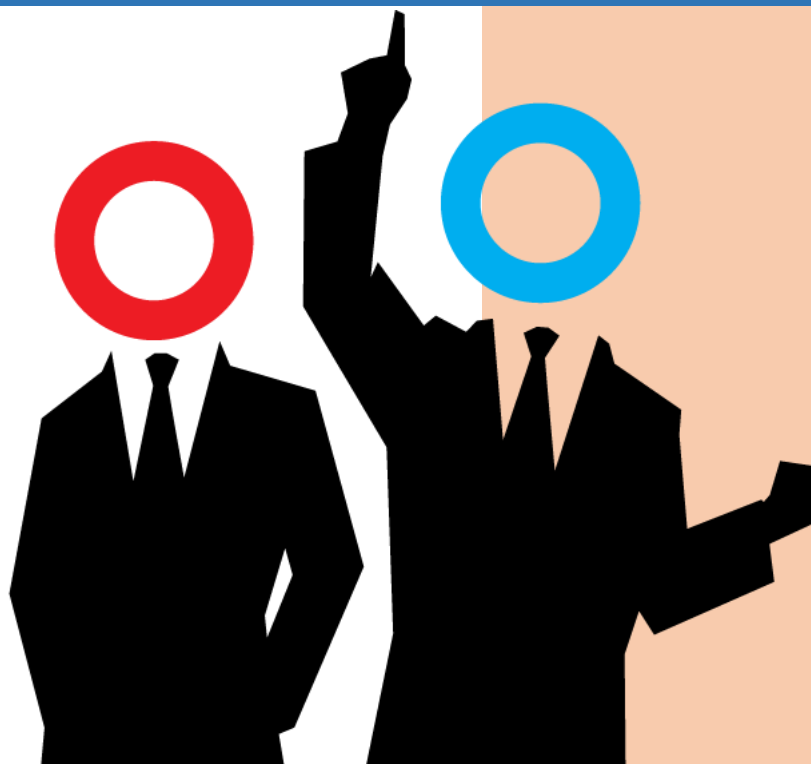

Інформування та здійснення прийому виборців. Депутати Херсонської міської ради

атестація ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

ХЕРСОН. 2017 РІК

ПРИЧЕРНОМОРСКИЙ
ЦЕНТР

ПОЛИТИЧЕСКИХ
И СОЦИАЛЬНЫХ
ИССЛЕДОВАНИЙ

Зміст

Вступ та методологія.....	3
Висновки.....	7
Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців.....	9
Проведення прийому виборців.....	10
Інформування про діяльність депутатів.....	16

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторинрів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторинрів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо).

Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація розпочала реалізацію аналогічної ініціативи, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської,

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та добросовісності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління за допомогою персоніфікованої оцінки кожного окремого депутата, а також збільшення обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних до об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатам принципам відкритості та прозорості, добросовісності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **добросовісним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді** **розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати перевірки відповідності діяльності депутатів місцевих рад, які охоплені ініціативою, показникам відкритості та прозорості в частині доступності для виборців інформації про самих депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування депутатами про графік та місце проведення прийому виборців, а також контактні відомості для зв'язку, здійснення особистого прийому виборців, а також поточне інформування виборців про свою діяльність.

Як здійснювалось оцінювання.

Вихідними критеріями для оцінки відповідності діяльності місцевих депутатів показникам відкритості та прозорості в частині інформування та здійснення прийому виборців виступали наступні:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан;

фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;

- 3) Здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;

- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);

Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців². В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

Перший частина польового етапу моніторингу тривала в період з 15 липня по 30 вересня 2017 р.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контактні відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети³.

²У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

³ Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

Висновки

1. Інформування про депутатів на сайті Ради можна вважати не достатнім. Відсутній цілий перелік відомостей, який мають знати виборці (номер округу, освіта та рід занять, контактні телефони тощо). На нашу думку, це зроблено свідомо, адже, вже не раз з цього були зроблені зауваження з боку виборців, на які рада не реагує.
2. Інформування в соціальних мережах також не можна вважати задовільним. Свої сторінки у Фейсбуці мають тільки 42 депутати з 54. І тільки 25 з них постійно розміщують на них матеріали про свою депутатську діяльність та реагують на коментарі виборців. 15 обранців взагалі не інформують про свою діяльність.
3. Інформація про депутатські прийоми на офіційному сайті міської ради розміщена в двох місцях інформація в яких в деяких випадках протирічить одна одній.
4. Відомості про місця та графік прийому депутатів є відсутній на інтернет-ресурсах місцевих осередків політичних партій, що мають фракції в міській раді.
5. В третині територіальних виборчих округах Херсону не було обрано жодного депутата. Херсонська міська рада самоусунулася від організації в цих округах депутатського прийому виборців.
6. Кожен третій депутат веде свій прийом за межами територіального виборчого округу, в якому балотувався в міську раду. В окремих випадках це спричиняє труднощі для виборців передмість.
7. В 53 з 54 випадків відсутні контактні телефони депутатів або помічників, що утруднює організацію процесу прийому виборців.
8. Інформація щонайменше про 7 з 54 депутатських місць прийому не відповідає дійсності
9. В адресах 10 місць прийому вказані лише номери будинків, що часто практично унеможлиблює пошук місця прийому депутата. В 27 випадках не вказані номери офісів чи кабінетів, де здійснюється прийом. В 34 місцях відсутні таблички з інформацією про депутатський прийом.
10. В серпні – вересні наші волонтери змогли потрапити згідно офіційного графіку на особистий прийом лише к десяти депутатам з п'ятидесяти, що згідно графіку мали вести прийом виборців. Невелика частина депутатів була у відпустці, причини відсутності інших – невідомі.

Пропозиції:

1. Розподілити депутатів по тим 16 виборчим округам, в яких не були обрані депутати. Ці округи закріпити за партіями, які набрали найбільшу кількість голосів в цих округах.
2. Повернути місця прийому вісімнадцяти депутатів у територіальні виборчі округи, по яким вони балотувалися до міської ради або розмістити ці місця прийому у зручних для комунікацій будівлях поруч з округами.

3. Розмістити на офіційному сайті Херсонської міської ради контактні телефони депутатів або їхніх помічників для того, щоб полегшити попередній запис виборців на прийом до депутата.
4. Провести інвентаризацію інформації про місця прийомів депутатів. У випадку зміни місць прийомів – внести оновлену інформацію на офіційний сайт та на інформаційний стенд в фойє міської ради.
5. Ввести стандарт інформації про місце прийому, в якому передбачити обов'язкові номер будинку, назви установи, де проводиться депутатський прийом, номер кабінету, контактний телефон.
6. Запровадити єдині інформаційні дошки, які б вказували на місце та час депутатського прийому виборців в місцях прийому. Запровадити інформаційні вказівники в будівлях та стенди, де можна було б розміщувати актуальну інформацію про роботу депутата в окрузі та діяльності місцевої ради.
7. Запровадити регулярні інформаційні кампанії з інформуванням виборців про місця прийому. Оголошення розміщати на дошках оголошень біля багатоквартирних будинків, зупинках громадського транспорту тощо.
8. Передбачити регулярні звіти депутатів в раді щодо результатів прийому виборців.
9. Запропонувати розглянути можливість запровадження зручного часу для ведення прийому виборців (наприклад, раз на місяць, дві години ввечері, в кінці робочого дня).

Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців

Підхід діючої Херсонської міської ради до оприлюднення інформації про депутатів на офіційному сайті ради виглядає як мінімум дивним. Оприлюднених відомостей про обранців стало менше не тільки у порівнянні із попередньою каденцією, але й з початком роботи нинішньої. Так, у відомостях оприлюднених відразу ж після виборів вже не були зазначені **дата народження, освіта та рід занять обранців**, які були за минулого складу. Також не стало інформації про виборчий округ по якому було обрано депутата. Причина такого скорочення не зрозуміла, адже, більшість отримали депутати, які представляють демократичні партії, що декларують відкритість та прозорість у своїй роботі.

Через рік розділ сайту про роботу депутатів зазнав змін. Позитивним стало те, що для кожного обранця був зроблений окремий акаунт, в якому стали розміщувати депутатські звернення, але зникли номери телефонів. Депутати часто заявляють, що приймають за попереднім записом, але як же тепер записатись, якщо на сайті можна знайти телефон тільки секретаря ради та Володимира Сальдо (єдиний у кого він зазначений у акаунтах).

Стурбовані такою ситуацією експерти ХОО Комітету виборців України підготували проект рішення сесії «Порядок висвітлення депутатської», яким було визначено виключний перелік інформації про обранців, який повинен бути розміщений на сайті. В разі прийняття документу, кожен депутат отримував додаткові можливості для інформування виборців про себе та про свою діяльність, але зазначений проект отримав несподівано низьку підтримку, що на нашу думку, є свідченням небажання депутатів бути надто публічними. Адже багато хто з них, при спілкуванні, скаржиться на те, що не може оприлюднювати про себе інформацію у повному обсязі.

Інформація про час та місце прийому виборців зазначена у кожного депутат, але й тут є певні проблеми. Так, у деяких обранців зазначена тільки адреса, без зазначення конкретного місця прийому. Наприклад у Станіслава Лисюка (Опозиційний Блок), вул. Лавренюва 7. Це 9 поверховий будинок з великою кількістю під'їздів, де приймає депутат незрозуміло. Наші волонтери так його і не знайшли. Або зазначається назва установи, без адреси, як у Віктора Шевчука (Наш Край), ЖЕК «Центр». Де він знаходиться, невідомо.

Проведення прийому виборців

Інформація про прийом виборців. Для отримання інформації про депутатський прийом ми вивчили наступні джерела: офіційний сайт Херсонської міської ради, офіційні сторінки місцевих осередків партій, що мають фракції у Херсонській міській раді, сторінки у Фейсбуці депутатів міської ради.

Офіційний сайт Херсонської міської ради. Інформація про депутатський прийом міститься в розділі: Міська влада → Міська рада → Депутати міської ради VII скликання → список депутатів → Щоб дізнатися про прийом кожного з 54 депутатів необхідно натиснути на прізвище того депутата, який Вас цікавить. Подібна навігація не передбачає можливості відсортувати інформацію про прийом за місцем проживання виборця, по територіальному виборчому округу, по партійності, за днем або годинами прийому. Номери округів за якими обиралися депутати, членство в постійних комісіях також не вказані, що утруднює вибір депутата хоча б по його спеціалізації в раді.

На головній сторінці офіційного сайту Херсонської міської ради розміщене посилання на інтернет-ресурс «Херсонська мапа округів», що був розроблений у партнерстві із Херсонською міською радою фондом «Об'єднання» в рамках проекту «Громада: відкрита ініціатива». Інтерактивна мапа є зручною для пошуку. Можна по карті визначитися де приймає кожен депутат. Нажаль, інформація з цієї мапи дещо застаріла та відрізняється від інформації про прийом, що розміщена в розділі «Депутати міської ради VII скликання», а міська влада вчасно не оновлює інформацію на цій зручній та корисній мапі.

Офіційні сторінки місцевих осередків партій, що мають фракції у міській раді.

Блок Петра Порошенка «Солідарність»: на головній сторінці зазначені адрес, телефон та електронна адреса партійної приймальні, дні та години прийому. Інформація про депутатський прийом та контакти депутатів Херсонської міської ради відсутні.

ВО «Батьківщина»: в розділі контакти зазначені адрес та телефон партійної приймальні. Інформація про депутатський прийом та контакти депутатів Херсонської міської ради відсутні. Загалом, розділ «депутати» незаповнений.

ВО «Самопоміч»: вказані прізвища депутатів міської ради від цієї партії, зазначено адрес партійної приймальні та контактний телефон. Інформація про особистий прийом депутатів відсутня.

ВО «Свобода»: вказані контакти партійного офісу (адреса, телефон, електронний адрес). За вказаним адресом партійний офіс не знайдено.

"Українське об'єднання патріотів –УКРОП": на сторінці обласного осередка у Фейсбуці в розділі інформація зазначено телефон та електронна адреса партійного офісу. Не вказані депутати та місця їхнього прийому.

«Опозиційний блок»: на сторінці у Фейсбуці «Опозиційний блок.Херсон» є лише посилання на загальноукраїнський партійний ресурс. На цій сторінці вказана лише адреса партійного офісу обласної організації та електронна адреса. Депутати та місця їхнього прийому не вказані.

Радикальна партія Олега Ляшка: на сторінці у Фейсбуці «Радикальна Херсонщина» вказано посилання на загальноукраїнський партійний ресурс. На цьому ресурсі вказано лише мобільний телефон та електронна адреса керівників місцевих осередків. Перелік депутатів та місць їхнього прийому відсутні.

«Наш край»: на сторінці у Фейсбуці «Наш край. Херсонщина» вказані посилання на загальноукраїнський партійний ресурс та загальноукраїнський безкоштовний телефонний номер. В розділі «адреси приймальних» загальноукраїнського партійного ресурсу відсутня інформація про громадські приймальні депутатів в Херсонській області.

Загальна характеристика.

Багатомандатний виборчий округ по виборам до Херсонської міської ради був розділений на 54 територіальні виборчі округи (ТВО). В результаті виборів, в 16 ТВО не було обрано жодного депутата. В 6 ТВО обрано по два депутати. В 1 ТВО – три депутати. До Херсонської міської ради пройшли сім партій, таким чином, обрано сім депутатів, які були першими номерами в списках цих партій.

На початку роботи міської ради **16 територіальних виборчих округів**, в яких не було обрано депутатів, не були закріплені за іншими депутатами. Таким чином, фактично, 82 тисячі 789 виборців, або 30% від всіх виборців Херсону не мають в міській ради депутата, який представляв би інтереси або сприяв вирішенню проблем виборців, що мешкають в цих територіальних виборчих округах.

Депутатський прийом у виборчому окрузі

24 депутата ведуть прийом виборців за межами територіального виборчого округу, по якому депутат балотувався до міської ради. З них **6 депутатів** ведуть прийом поблизу своїх округів. У цьому випадку вибір місця прийому обирався за зручністю будівлі (велика школа або адміністративна будівля, яка є зручною для виборців).

Місця прийому **18 депутатів** розташовані далеко від їхніх територіальних виборчих округів. Обрання цих місць визначалося в основному двома причинами: місце роботи депутата чи партійний офіс.

В окремих випадках це спричиняє незручності для виборців. Наведемо два приклади: Неля Голубенко (ВО «Батьківщина») та Олександр Васильєв (Радикальна партія Олега Ляшка) були обрані у ТВО № 49, який знаходиться у приміському селі Степанівка, а прийом ведуть в місті. Так, щоб дістатися до місця прийому Нелі Голубенко виборцям потрібно приїжджати до міста з двома пересадками.

Аналогічна ситуація із двома депутатами, які були обрані по ТВО № 13, що знаходиться у приміському селищі Антонівка. Офіційні місця прийому цих двох депутатів Валентина Суха (обраний за списками ВО «Самопоміч») та Юрія Кліментенка («Наш край») також знаходяться за межами територіального виборчого округу, в іншій частині міста. На додаток, інформація про ведення прийому цих депутатів не відповідає дійсності.

Депутати, які приймають за межами територіальних виборчих округів, де вони балотувалися, належать до різних партій:

- **чотири депутати від ВО «Батьківщина»** (всі хто був обраний по територіальних виборчих округам не ведуть прийом виборців у своїх територіальних виборчих округах).

- **чотири депутати від Блоку Петра Порошенка «Солідарність»**. Вони ведуть прийом або у партійному офісі (Сергій Волошинов та Сергій Жуйков) або за місцем своєї роботи (Леонід Ремига та Олег Романюк).

- **три депутати, які були обрані від «Опозиційного блоку»**. Це Олексій Заболотний, Артем Кіяновський та вже позафракційний В'ячеслав Яременко. Перші два ведуть свій прийом за місцем своєї роботи.

- **два депутати від ВО «Свобода»**: Віталій Урбанський та Іван Горланов. Останній веде прийом за місцем своєї роботи.

- **два депутати від УКРОПУ** – Валерій Боржков, який приймає за місцем своєї роботи та Вікторія Борисевич, яка здійснює прийом в партійному офісі.

- **один депутат від «Нашого краю»**. Юрій Кліментенко («Наш край»). Його офіційне місце прийому – на його робочому місці. До речі, сам Юрій Анатолійович вже звільнився зі своєї роботи й тепер ніхто не знає де він веде прийом виборців.

- **один депутат від ВО «Самопоміч»**. Валентин Суха, який приймає виборців до березня 2017 року в партійному офісі, а потім із своїми однодумцями вийшов із фракції ВО «Самопоміч», а на офіційному сайті міської ради залишилося інформація про старе місце прийому виборців.

- **один депутат від Радикальної партії Олега Ляшка** Олександр Васильєв. Він вів прийом за місцем своєї роботи. Зараз він звільнився й в результаті залишається невідомим де він здійснює прийом.

Відсутність контактного телефону є значною проблемою для виборців

Наприкінці 2016 року з офіційного сайту Херсонської міської ради централізовано були прибрані всі контактні телефони, за якими виборець міг би зв'язатися із депутатом або його помічником та записатися на прийом або дізнатися про наявність чи відсутність депутата. Як повідомили в міськвиконкомі, це було зроблено тому, що наявність контактного телефону не передбачається законом про статус депутата. Ця «ініціатива» різко погіршила можливість комунікацій виборців із депутатами. Після того, як

громадські активісти виявили цю прикрість, лише один депутат Володимир Сальдо («Наш край») за своєї ініціативи поновив контактний номер своєї приймальні.

Актуальність оприлюдненої інформації про прийом виборців

Щонайменше півтори року контактні відомості депутатів не оновлювалися та не перевірялися. В результаті у списку офіційних місць прийому накопилися помилки та неточності.

В одному випадку, ці «помилки» лише ілюструють недбалість працівників відділу по роботі із депутатами. В інших випадках позбавляють право виборців на прийом депутата.

У зв'язку із декомунізацією назв вулиць, яка була проведена у Херсоні в лютому 2016 року, з 54 місць прийому, в адресах 14 змінилися назви вулиць або провулків. Й лише два депутати потурбувалися про те, щоб вказати нові й старі назви вулиць. Це Володимир Сальдо («Наш край») та Андрій Дмитрієв (ВО «Самопоміч»). Дванадцять інших депутатів й через півтори роки після декомунізації назв, приймають своїх виборців на Радянських, Червоностудентських, 21 Січня, 9 Січня, Будьонного, Рози Люксембург та їм подібних вулицях.

Також наші волонтери виявили щонайменше сім випадків невідповідності оприлюдненої інформації про місце депутатського прийому та фактичного місця прийому. Це місця прийому Сергія Білоковиленка (керівник міської організації Радикальної партії Олега Ляшка), Єгора Устинова (керівник міської організації Опозиційного блоку), Євгена Матковського (керівник міського осередку ВО «Свобода»), Олександра Васильєва (Радикальна партія Олега Ляшка), Валентина Суха (обирався за списками ВО «Самопоміч»), Юрія Кліментенка та Ігора Семенчева («Наш край»).

Це сім випадків, коли або сам депутат, або працівники офісу, в якому зазначено місце прийому депутата, підтвердили, що депутат не проводить в зазначеному місці прийом. Є ще кілька адрес місць прийому, щодо яких є сумніви в тому, чи веде депутат там свій прийом.

Неповнота адреси, за якою веде прийом депутат

Наступною перешкодою для виборця є неповнота адреси місця прийому. Ми виявили три типи адрес. В 53 з 54 випадків відсутні контактні телефони. 17 випадків вказана вся необхідна для виборця інформація: назва вулиці, номер будинку, за необхідності назва установи, номер кабінету. В 27 випадках не вказані номери кабінетів, де проводиться прийом. В 10 випадках вказані лише номери будинків, в яких в окремих випадках дуже важко, а іноді й не можливо знайти місце прийому депутата.

Лише місця прийому сімнадцяти депутатів мають всю необхідну інформацію (номер будинку, за необхідності назву установи, якщо в будинку розташовані кілька установ, номер кабінету). Це місця прийому:

Восьми представників Блоку Петра Порошенка: Волошинова С. А., Жуйкова С.Г., Іванова Д.О., Линецького М.В., Кривчуна О.В., Ремиги Л.Т., Урсуленко О.Б., Ценкер І.І. (в даний момент вона є позафракційна).

Двох представників ВО «Батьківщина»: Ільченко Д.О. та Черненко О.М.

Двох представників, що обиралися від ВО «Самопоміч»: Дмитрієв А.М. та Подлесений А.В.

Двох представників, що обиралися від «Опозиційного блоку»: Кияновський А.О. та Яременко В.В.

По одному представнику від ВО «Свобода», Радикальної партії Олега Ляшка та «Нашого краю»: Горланов І. О., Грек І.А. та Д'якова О.В.

В більшості випадків виборцю, який захотів відшукати місце прийому за номером будинку чи за назвою установи, якщо поруч не буде випадково помічника або вахтера, віднайти необхідне місце буде важко. Наші волонтери нарахували в 34 місцях прийому з 50, які ми особисто відвідали, відсутні вивіски або таблички, які б інформували про розміщення приймальні. А наявність інформаційного стенду, де б розміщувалися матеріали про роботу депутата в окрузі та в міській раді – такого в Херсоні взагалі немає.

Іншою проблемою несподівано стала... частота прийому виборців. Вивчаючи час та дні прийому виборців ми виявили, що частина депутатів декларували, що готові здійснювати прийом виборців більше ніж один раз на місяць. Це не могло не радувати: депутат більше часу виділяє для спілкування із виборцями, значить він – є більш доступним для роботи із виборцями. Й це, безумовно, є позитивним явищем. Насправді, практика показала дещо іншу реальність: коли депутат декларує, що він буде частіше вести прийом, то це означає, що його буде... важче застати на місці прийому. Ось такий парадокс. Він пояснюється дуже просто: більшість депутатів крім виконання депутатської роботи, ще й працюють на основному місці роботи. Крім того, депутат виконує інші свої обов'язки: ходить на пленарні засідання сесії, на засідання депутатських комісій, відвідує інші заходи. А в цей час у депутата прийом виборців. А зважте на те, що контактні телефони депутатської приймальні або помічника є недоступними для виборців...

В результаті ми виявили таку закономірність: тих депутатів, які декларували, що вони будуть якомога частіше вести прийом виборців, наші волонтери майже не заставали в часи їхнього прийому на місцях. Найбільшим показовим прикладом, мабуть, є прийом Нелею Голубенко (ВО «Батьківщина»). На офіційному сайті зазначимо, що вона веде прийом виборців щотижнево, з 10-00 до 17-00, тобто 28 годин в місяць. Але ось який парадокс: тричі наші волонтери приходили до неї на прийом й не могли її застати. Можливо, якщо б депутат вела б прийом дві години на місяць, то її можна було застати на місці.

Що показав наш моніторинг? **Дванадцять депутатів ведуть прийом щотижнево.** З них лише два депутати були на своєму робочому місці у час депутатського прийому, що був зазначений на офіційному сайті міської ради. Добре, що вони відклали свої виробничі обов'язки та поспілкувалися із виборцями. А якщо б такого часу у них не було? Наприклад, Артем Кіяновський («Опозиційний блок»), який під час офіційно відведеного депутатського прийому знаходиться у своєму кабінеті, але не зміг виділити деякий час для спілкування із виборцем. В результаті, наш волонтер прочекала півтори години та пішла додому.

Одинадцять депутатів ведуть прийом два рази на місяць. З них лише два вели прийом виборців. Причому тільки одна – Олена Мазур («УКРОП») – у виборчому окрузі.

Тридцять один депутат веде прийом раз на місяць. Ми відвідали двадцять шість депутатів. З них приймало більше всього – цілих п'ятеро.

Абсолютна більшість депутатів в серпні – вересні не проводила прийом виборців

Ми відвідали 50 з 54 місць депутатських прийомів. Деякі місця ми відвідували двічі й, навіть, тричі.

Ми застали лише десятох з п'ятидесяти депутатів, які вели прийом виборців згідно графіку. Це:

Три представники Блоку Петра Порошенка Волошинов Сергій Анатолійович, Кирилов Юрій Євгенович, Кривчун Олександр Васильович.

Два представника ВО «Свободи» Горланов Іван Олександрович та Ложичев Олександр Вікторович.

Та **по одному представнику Радикальної партії Олега Ляшка** (Д'якова Оксана Володимирівна), **Опозиційного блоку** (Заболотний Олексій Владиславович), **УКРОПу** (Мазур Олена Олександрівна) та депутат, який обирався по спискам **«УКРОПу»** (Назарян Євген Григорович), **«Нашого Краю»** Дмитро Більбот.

Інформування про діяльність депутатів

Ми розповіли вище про оприлюднення інформації про депутатів на сайті міської ради. Тепер про те, як вони інформують про себе самостійно.

Найбільш доступний для кожного обранця ресурс для інформування – сторінки в соціальних мережах. Ми виявили 42 сторінки депутатів у мережі Фейсбук (з 54). Наявна в профайлах контактна інформація не знімає проблеми її браку на офіційному сайті. Так, тільки 7 обранців зазначили, що є депутатами. П'ятеро (Михайло Лінецький (БПП), Ірина Ценкер (БПП), Ігор Семенчев (Наш Край), Сергій Собчук (Опозиційний Блок) та Іван Горланов (Свобода) зазначили телефони. Лише у Олени Мазур (УКРОП) можна дізнатись про електронну пошту.

Відомості про освіту та про місце роботи неповні. 20 депутатів нічого не повідомили про свою освіту, а 14 про трудову діяльність. При цьому частина депутатів не зазначала конкретного місця роботи, обмежуючись загальними фразами: «працюю в ОСББ», або «підприємець в ЧП».

Інформування про роботу з виборцями, на нашу думку, теж залишає бажати кращого. Ми проаналізували пости депутатів в їхніх сторінках і побачили невтішну картину. Активних в цьому питанні не багато. Найбільше повідомлень, які можна віднести до інформування виборців про свою роботу, про роботу ради та її підрозділів (в тому числі і критичну) у Олени Мазур (УКРОП) – 13. На другому місці Руслан Рубан з «Самопоміч», у нього 9 публікацій. У свободівця Олександра Ложичева нарахували 8 таких публікацій. Слід зазначити, що саме представники «Свободи» Олександр Ложичев та Іван Горланов, а також згаданий вище Руслан Рубан найбільше інформують про вирішення конкретних проблем виборців на місцях. До найбільш активних можна також віднести Віталія Урбанського (Свобода), Віталія Богданова (УКРОП) та Олега Романюка (БПП).

На сторінках 20 обранців ми не знайшли жодного власного повідомлення про депутатську роботу. Ще в одинадцятьох одна або дві публікації, що ми також відносимо до низької активності. Таким чином, пасивними у висвітленні депутатської діяльності можна вважати 31 одного депутата з 42, які мають «живі» сторінки.

Тільки 25 депутатів активно використовують свої сторінки для спілкування з виборцями, відповідають на коментарі. Частина просто веде сторінки, розміщуючи на них свої повідомлення. 7 обранців періодично, але не рідше рази на 6 місяців з'являються із повідомленнями в газетах. Але, 15 депутатів, за оцінками наших експертів, взагалі не інформують виборців про свою діяльність.

Свої сторінки в Фейсбуці та сайти мають обласні організації деяких партій, але й там інформування не достатнє. На сайті «Свободи» за 2017 рік тільки 7 повідомлень, в яких згадуються депутати міської ради. На сторінці в Фейсбуці таких публікацій трохи більше (12).

